

Skoczów: kiedyś i dziś. Część 18/16

Data publikacji: 1.05.2016 15:00

Najdawniejsze zapiski dotyczące odzieży Cieszyniaków pochodzą z połowy XVI w. i zapisane zostały w miejskich księgach, które obecnie znajdują się w archiwum miasta Cieszyna. Wymieniają one albo pojedyncze części odzieży, w głównej mierze kobiecej, albo tkaniny i ich kolory, nawet pasy srebrne, guziki, szuby i kozuchy.

□

"Za najbardziej archaiczne formy kobiecej odzieży na ziemi cieszyńskiej uchodzą: płócienna koszula o nazwie *ciasnocha*, płócienny przyramkowy *kabotek*, płócienna chustka odziewacza o nazwie *łoktusza*, płócienna chustka na głowę zwana *spuszczową*, płócienny fartuszek i płócienna suknia o nazwie *letnik*. Takie nazwy i części odzieży wymieniały w czasie badań terenowych starsze kobiety, które znały je z ustnego przekazu swoich matek lub oryginalnych okryć używanych przez babki. Świadczy to nie tylko o ciągłości tradycji, ale także o długim trwaniu podstawowych elementów składowych tutejszej odzieży.[...]"

"Pomimo różnych obcych wzorów moda cieszyńska kierowała się własnymi prawami i upodobaniami. Podczas gdy w strojach dworskich i niektórych mieszczan zaczęła się szerzyć moda zachodnioeuropejska, u średnich i niższych warstw mieszczańskich w XVIII i na pocz. XIX w. utrzymywały się stare wzorce i długość kobiecych sukni w tym czasie sięgała niemal do ziemi, podczas gdy ikonografia z pierwszej poł. XIX w. ukazuje już cieszyńnianki w sukniach sięgających do połowy łydek lub nawet nieco krótszych.

Suknie te o przedłużonym wzwyż, poza talię stanie, co było odzwierciedleniem mody empire, tj. przełomu XVIII i XIX w. są bardzo szerokie, fałdowane, z błękitną galonką wokół dolnego brzegu i z bardzo niskim żywotkiem, utrzymywanym na wąskich szelkach. Na nogach noszono wełniane czerwone pończochy układane w poziome fałdki i kierzpce lub według nowszej mody - białe pończochy i płytke czarne pantofle skórkowe z kokardą na przodzie."

Teksty użyte w artykule pochodzą z publikacji Barbary Bazieli - "Strój Cieszyński".

Serdecznie dziękujemy Towarzystwu Miłośników Skoczowa za udostępnienie archiwalnych zdjęć oraz tekstu; całość publikacji dostępna pod linkiem: http://www.cyfrowaetnografia.pl/dlibra/docmetadata?id=5251&from&dirids=1&ver_id&lp=4&QI.

Wszystkich sympatyków historii Skoczowa i całego regionu, zapraszamy do naszej OX-owej Skarbnicy: <http://skarbnica.ox.pl>.

Wasze zdjęcie również ma szansę znaleźć się w naszej serii! Jeśli posiadacie zdjęcia dawnego Skoczowa (sprzed trzydziestu i więcej lat), zachęcamy do przesyłania ich na nasz adres - redakcja@ox.pl (wraz ze zgodą na bezpłatne wykorzystanie przez portal OX.PL i informacją, co przedstawia dana fotografia). Stare zdjęcia można również przynieść do naszej redakcji - po ich przeskanowaniu "na miejscu", oddamy je Państwu.

[POPZEDNI ARTYKUŁ Z SERII](#)